

Entrar a Redu és com entrar en un poble de conte. Envoltat de prats i boscos verds, i d'un silenci només trencat pel cant dels ocells, s'alça aquest petit nucli de 400 habitants situat a les Ardenes, al sud-est de Bèlgica. Allà s'hi respira cultura a cada racó. Des dels anys vuitanta està catalogat com a Poble del Llibre, és el segon més important del món, amb 26 llibreries dedicades als volums de segona mà, a les edicions rares, a les novel·les descatalogades i a les joies editorials.

Fa vint-i-dos anys la imatge de Rédu era molt diferent. Com en molts altres pobles rurals de Bèlgica, la gent jove se n'anava a viure i a treballar a ciutat. Cada vegada hi quedaven menys veïns i el futur de la vila estava en perill, però alguna cosa va canviar el destí de Redu. Era l'hivern del 1984 i una nit tres homes del poble que preniën una cervesa a l'únic bar que quedava van tenir la idea de fer una mena de fira del llibre per atreure visitants.

El cap de setmana de Pasqua d'aquell mateix any es va celebrar la fira. Per primera vegada els llibres van envair els carrers de Redu. Els veïns van col·locar els volums allà on podien: sobre els tractors, als vells estables, a les granges. I la sorpresa va ser que 15.000 persones van participar en aquell gran mercat del llibre d'ocasió. Arran de l'èxit de la fira, els habitants del poble van decidir convertir Redu en un mercat permanent del llibre. Van començar obrint sis llibreries i ara n'hi ha 26.

Les llibreries es renoven. De les sis llibreries que van obrir fa vint-i-dos anys, avui ja només en queden dues. Una d'elles és La Librairie Ardennaise, situada a l'entrada del poble. El seu propietari, Paul Brandeler, és un dels 15.000 visitants del primer festival del llibre. Li va agradar tant el poble i la idea de convertir-lo en una enorme llibreria que va fer les maletes –vivia a la ciutat belga de Spa– i es va traslladat a viure a Redu amb la seva dona. Junts van obrir la llibreria i avui encara estan rere el taulell per atendre qualsevol visitant en busca d'un llibre.

La Librairie Ardennaise és una de les més grans. Ocupa una casa antiga, construïda el 1862, que va fer construir un home acabalat. En Paul va visitar el festival de Pasqua del 1984 perquè a Redu

Bèlgica és un país que amaga molts tresors. Un de molt especial és Redu, un poble abocat completament al món del llibre. Rere el nom de Redu hi ha la història d'un poble que va escollir el camí de la cultura per evitar la desaparició. Avui té 26 llibreries i rep anualment 200.000 visitants.

hi vivia un amic de la infància. Aquest amic tenia la casa per llogar i no s'hi va pensar dues vegades. "A la meua dona li agraden molt els llibres i vam pensar que seria una bona idea instal·lar-nos aquí i obrir una llibreria. El temps ens ha donat la raó", explica en Paul.

Aquesta llibreria va començar amb 600 volums i ara ja n'hi ha 30.000. Els llibres estan ordenats per temes a diferents estances de la casa i els preus oscil·len entre un euro, els més barats, i els 2.200 euros que val un document original que data del segle XIV. És el contracte de lloguer d'una residència medieval de l'any 1331.

Donant un cop d'ull als milers de llibres que s'hi troben, un pot descobrir llibres de principi del segle passat, els clàssics de filosofia, revistes originals

franceses que narren la mort de Charles de Gaulle, documents sobre la història de Bèlgica i també llibres amb simbologia nazi. "Són llibres amb valor històric", es justifica en Paul. La botiga de Paul Brandeler és de les poques que s'hi pot trobar qualsevol tipus de llibre. La majoria són llibreries temàtiques: de còmics, de nàutica, de cuina, de ciència-ficció, de natura, de lleure, d'art, de viatges, contes per a nens; és a dir, una mica de tot.

En canvi, en el racó més bonic del poble hi ha una botiga dedicada als llibres de nàutica. Aquesta llibreria porta el nom de la seva propietària, Henriette Luyckx. És una dona entranyable, com la majoria dels llibreters de Redu, i sempre atén els clients amb un somriure als llavis. La Henriette va obrir la llibreria fa un colla d'anys, el 1987. Va deixar la se-

va professió de massatgista per la de llibretera. Com que és una amant dels vaixells i la mar va decidir obrir la botiga on s'hi poden trobar, només, volums de temàtica marina. La seva llibreria té dos pisos i és decorada amb estrelles de mar, ninots de mariners i quadres de vaixells. Ella assegura que té molts clients que vénen expressament a buscar un llibre descatalogat o a buscar un regal especial per algú que li apassiona el mar. La Henriette Luyckx té 64 anys i ha viscut gairebé tota la vida a Redu. Ha vist com ha anat canviant el paisatge del poble i creu que ara s'hi viu molt millor que fa trenta anys. "És un lloc molt agradable per viure, per passejar, evidentment també per llegir. Estar aquí és escollir un estil de vida. Els veïns no són veïns, són amics".

Una oferta variada. En els últims anys, Redu ha hagut d'adaptar-se als nous temps i als més de 200.000 visitants que cada any tafanegen pel poble. En una vila que no arriba a un quilòmetre de llargada, hi ha quatre restaurants, dues cafeteries i dos hotels. Això sí, són hotels

amb *charme*, que dirien els belgues. O el que és el mateix, hotels amb encant. També hi ha una oficina de turisme que ofereix als visitants un tríptic amb la història del poble i la descripció de cada llibreria acompanyada d'un mapa.

Redu és únic, però no és l'únic "Poble del Llibre". A Europa, pionera a convertir pobles en llibreria, n'hi ha 22. L'original es troba a Anglaterra i es diu Hay-on-Wye. El va fundar l'anglès Richard Booth el 1962 i actualment s'hi poden trobar una trentena de llibreria. Redu és el segon més important. No tots tenen la seva essència: n'hi ha que només organitzen fires periòdicament o d'altres simplement dediquen un centre cultural al món del llibre. A França hi ha sis pobles dedicats al món del llibre, mentre que a països com Itàlia, Holanda o Suècia només n'hi ha un.

A Redu les llibreria obren cada dia de la setmana, inclosos els diumenges, dia en què reben més visitants. Qualsevol dia és bo per visitar aquest poble de les Ardenes belgues, però si el visitant hi va a l'hivern es trobarà tot el paisatge nevad,

mentre que els millors paisatges es troben a la primavera, quan tot és més verd i florit. Potser el millor moment per anar-hi és el 5 d'agost, dia en què se celebra "la nit del llibre". Cada 5 d'agost les botigues obren tota la nit i grups musicals toquen pels carrers per animar els visitants. Per Pasqua també hi ha festa grossa: es continua celebrant la fira del llibre. Els llibreters treuen les taules al carrer i hi exposen els millors volums.

Sentint-ne parlar sembla que Redu sigui el poble perfecte. I ho sembla. Les cases són boniques, l'herba ben segada, els veïns tenen cura de cada racó fins l'últim detall. Encara queda alguna granja al nucli principal de la vila que hi dona un aire pintoresc i tot passejant es poden veure les vaques pasturant. És el lloc ideal per a amants de la natura i de la vida tranquil·la, però sobretot és un poble amb personalitat que ha triat una manera ben original d'evitar el despoblament. Avui a Redu hi ha vida. I milers de llibres.

Laia Forès
Redu (Bèlgica)

Butlleta de subscripció

Edició setmanal, número 5, de la 1a edició, 15/10/2010, de 13,8 € després de la reducció de Preços de Copiar, Personal, i l'augment de les despeses de correu i de transport. Els preus de venda al públic són: 15,00 € (estats espanyols, Andorra i Catalunya Nord), 16,00 € (França), 17,00 € (Itàlia), 18,00 € (Suïssa), 19,00 € (Països Baixos), 20,00 € (Alemanya), 21,00 € (EUA), 22,00 € (Canadà), 23,00 € (Mèxic), 24,00 € (Brasil), 25,00 € (Argentina), 26,00 € (Colòmbia), 27,00 € (Veneçuela), 28,00 € (Cuba), 29,00 € (Càrrega aèria), 30,00 € (Càrrega marítima), 31,00 € (Càrrega terrestre), 32,00 € (Càrrega aèria marítima), 33,00 € (Càrrega terrestre marítima), 34,00 € (Càrrega aèria terrestre), 35,00 € (Càrrega marítima terrestre), 36,00 € (Càrrega aèria marítima terrestre), 37,00 € (Càrrega terrestre marítima aèria), 38,00 € (Càrrega aèria marítima terrestre aèria), 39,00 € (Càrrega terrestre marítima aèria terrestre), 40,00 € (Càrrega aèria marítima terrestre aèria terrestre), 41,00 € (Càrrega terrestre marítima aèria terrestre aèria), 42,00 € (Càrrega aèria marítima terrestre aèria terrestre aèria), 43,00 € (Càrrega terrestre marítima aèria terrestre aèria terrestre), 44,00 € (Càrrega aèria marítima terrestre aèria terrestre aèria terrestre), 45,00 € (Càrrega terrestre marítima aèria terrestre aèria terrestre aèria), 46,00 € (Càrrega aèria marítima terrestre aèria terrestre aèria terrestre aèria), 47,00 € (Càrrega terrestre marítima aèria terrestre aèria terrestre aèria terrestre aèria), 48,00 € (Càrrega aèria marítima terrestre aèria terrestre aèria terrestre aèria terrestre aèria), 49,00 € (Càrrega terrestre marítima aèria terrestre aèria terrestre aèria terrestre aèria terrestre aèria), 50,00 € (Càrrega aèria marítima terrestre aèria terrestre aèria terrestre aèria terrestre aèria terrestre aèria).

Butlleta de subscripció

Primer cognom _____ Segon cognom _____ Nom _____
 Adreça _____ Població _____ Codi postal _____
 Telèfon particular _____ Telèfon feina _____
 Telèfon mòbil _____ Doc. d'identitat _____
 Correu electrònic _____
 Data de naixement _____ Professiò _____

Se subscriu al setmanari EL TEMPS per un període d'un any, prorrogable si no hi ha ordre en contra, i un import de 125,16 € (estat espanyol, Andorra i Catalunya Nord)

Resta d'Europa: 225,38 €
 Amèrica: 465,78 €

Faré el pagament de la subscripció de la següent manera:

Targeta de crèdit Visa Mastercard

Núm. _____

Titular _____

Data de caducitat _____

Xec bancari adjunt a nom d'Edicions del País Valencià

Gir postal núm. _____

Domiciliació bancària (ompliu dades de sota)

Dades de facturació

Nom _____ NIF / CIF _____
 Adreça _____ Població _____ Codi postal _____

Domiciliació bancària

Distingits senyors: Caixa/banc _____ Agència _____
 Adreça _____ Població _____ Codi postal _____
 Nom i adreça del titular del compte _____

Els pregue que, fins a nova ordre, els rebuts que presentarà Edicions del País Valencià, SA, per l'import de la SUBSCRIPCIÓ ANUAL, siguin pagats a càrrec:

Núm. comte _____ de _____ de _____

Signatura _____

EL TEMPS Avinguda del Baró de Càrcer, 37, 1r pl. porta 1
 Tel 963 535 100 • CIF A-48188821 • 46001 VALÈNCIA

Retalleu aquesta butlleta (també podeu fer servir una fotocòpia) i envieu-nos-la per gaudir dels avantatges exclusius que us ofereix EL TEMPS